

Cultura i Espectacles

Fira Mediterrània fa coincidir la 25a edició amb els 500 anys de la visita d'Ignasi de Loiola a Manresa i el centenari de les expedicions del Cançoner Popular

Retrobar-se a la plaça

J. Bordes
BARCELONA

Fira Mediterrània fa 25 anys que reivindicava la cultura popular. És la que s'ha fet sempre a les places. No és estrany, per exemple, que els Comediants, en l'inici de la Transició, fossin la punta de llança de Fira Tàrrrega perquè ells s'inspiraven en aquella cultura de carrer, de tradició i festa més enllà del control del poder polític, militar o religiós. Ara, Fira Mediterrània recupera el carrer sense restriccions. I ho fa completant una triple coincidència; els 500 anys de l'arribada d'Ignasi de Loiola a Manresa i també el centenari del Cançoner Popular. La plaça vibra. La fira comença aquest dijous amb un macroespectacle inaugural (*El pou de la gallina*) que presenta més de 70 propostes fins diumenge, 51 de les quals són estrenes.

Efectivament, "les places són l'escenari natural de la cultura popular", reafirmava la directora general de Cultura Popular i Associacionisme Tradicional, Adelaida Moya. El director artístic de Fira Mediterrània, Jordi Fosas, respira tranquil perquè torna una edició sense restriccions ni mascaretes. Han passat dues edicions molt complicades però amb la satisfacció "que es van seguir fent". Han estat anys, també, en què han anat afinant programes com el pla d'impuls de la cultura tradicional o l'Obrador d'Arrel i que aquest any esclataran amb una gran presència a la cartellera (un terç de les propostes d'enguany sorgeixen dels Obradors d'Arrel, per exemple).

La programació de la fira manté interessos molt

Un detall de 'Solc', amb l'Esbart Ciutat Comtal i Arnau Obiols, que s'estrena a Fira Mediterrània dissabte a la tarda ■ FERNANDO PRATS

amplis, amb un cert equilibri entre la proposta musical (54%) i les arts escèniques (46%). Fosas insisteix en els maridatges entre les companyies populars i els artistes professionals (Israel Galván balla amb l'Escolania de Montserrat a *Seises*); el Cor Jove Amics de la Unió de Granollers canta cançons de treball del segle XX amb

Noms com Júlia Colom, Àfrica Llorens, Marala o Tarta Relena actuaran a la Fira Mediterrània

música de Marcel Bagés i David Soler (*Les eines*); o Roberto Oliván i Arnau Obiols coreografien i toquen temes del Cançoner Popular amb l'Esbart Ciutat Comtal (*Sole*).

En un quart de segle s'ha donat un tomb a la mirada de les arts d'arrel. Els nous artistes d'avui gaudeixen de la tradició sense el prejudici que patien els intèrprets de les primeres edicions, que comprovaven com, sovint, el públic veia les seves actuacions com una rêmora del passat carrincló. Per protegir-se, reivindicaven músiques i peces rurals d'arreu del món. Ara, aquelles mateixes tonades, llegides com a caducades, tenen una frescor inesperada. Es comprova amb la programació de joves com Júlia

La xifra

25

col·laboradors per ampliar la xarxa d'espectacles d'arreu difonent alguns dels títols que es veuran en aquesta edició.

Colom, Mar Grimalt, Marala, Adrián Vega, Tarta Relena, Clàudia Serrahima i Àfrica Llorens.

El tercer eix és una reflexió sobre com la tradició travessa el present. Fa 25 anys, la tradició es llegia en passat; ara es respira futur amb el treball de les companyies que tot just inicien trajectòria. És el cas de Pere Seda, que,

després de conèixer la dansa tradicional des dels esbarts, ha completat el seu aprenentatge a l'Institut del Teatre i ara presentarà una renovada versió de *L'hereu Riera o Raepte*, una mirada espiritual sobre la transformació d'Ignasi de Loiola a la ciutat que han investigat Jordi Aspa i Bet Miralta (Els Escarlata) amb la coreògrafa Anna Romaní i l'Esbart Manresà. Per la seva banda, Mos Maiorum posa a escena un nou treball de *verbatim* sobre la desconfiança dels veïns de Sant Martí de Tous respecte a un macroprojecte per instal·lar plaques solars que acapararien bona part dels camps de conreu (*El solar*).

Fira Mediterrània aspira a fer créixer la difusió de

la cultura d'arrel impulsant una xarxa de festivals. Es compten fins a 25 còmplices per difondre alguns dels muntatges de l'Obrador d'Arrel per Catalunya. També hi ajudarà la recuperació del premi Delfí Colomer, que impulsa els projectes de creadors contemporanis inspirants en la tradició.

S'espera que visitin la fira entre 1.000 i 1.200 programadors d'arreu. Hi ajuda la trobada de l'European Folk Network de músiques d'arrel (una setantena de programadors). Tot i que el gruix de la fira és de companyies catalanes (el 60%), també hi ha propostes de l'Estat espanyol i d'internacionals com la taiwanesa Lin I-Chin o els canadencs de Les Archipels. ■